

СИЛАБУС
вибіркового освітнього компонента
«ФОРМУВАЛЬНЕ ОЦІНЮВАННЯ В ПОЧАТКОВІЙ ШКОЛІ»

Шифр за навчальним планом (термін навчання 1,4): **ВВ2.05**

Шифр за навчальним планом (термін навчання 1,10): **ВВ2.04**

освітньої програми **Початкова освіта**

галузі знань **01 Освіта/Педагогіка**

спеціальності **013 Початкова освіта**

освітнього рівня **магістр**

II курс, 3-й семестр

I. Опис дисципліни

Навчальне навантаження з дисципліни		Методи навчання і форми контролю
Кількість кредитів – 3		Методи навчання: 1. За джерелом передачі інформації: <i>словесні, наочні, практичні.</i> 2. За рівнем пізнавальної активності: <i>репродуктивні, пояснювально-ілюстративні, проблемного викладу, частково-пошукові, дослідницькі.</i> 3. За логікою розгортання змісту: <i>індуктивні, дедуктивні, традуктивні.</i> 4. Інноваційні: <i>проектні, інтерактивні, методи дистанційного навчання.</i>
Загальна кількість годин - 90		
<i>Денна</i>	<i>Заочна</i>	
Лекції:		
6	6	
Практичні заняття:		
8	6	
Лабораторні заняття:		Форми поточного контролю: модульні контрольні роботи
-	-	
Самостійна робота:		
76	78	
Співвідношення аудиторних годин і годин СРС:		
1/6,3	1/6,5	
Тижневе навантаження (год.) - аудиторне: 2 - самостійна робота: 4		Форма підсумкового контролю: <i>Залік</i>
Мова навчання – українська		

Предметом вивчення освітнього компонента є процес організації та здійснення формульованого оцінювання в початковій школі.

Міждисциплінарні зв'язки: освітній компонент враховує попередню підготовку студентів із дисциплін циклів загальної і професійної підготовки: філософія освіти, психолого-педагогічні технології, технології інклюзивного навчання у початковій школі, технології управління освітнім процесом у початковій школі; забезпечує базу для наступного поглиблення знань, умінь та навичок під час виробничих практик.

Мета і завдання навчальної дисципліни – систематизувати знання здобувачів вищої освіти про організацію та здійснення оцінювання навчальних досягнень молодших школярів, поглибити знання студентів щодо формульованого оцінювання, як інструменту підвищення якості освіти, його концептуальних засад, особливостей реалізації, технік «оцінювання для навчання» та їх

використання в НУШ.

II. Основні результати навчання та компетентності, які вони формують:

Інтегральна компетентність. Здатність самостійно та комплексно розв'язувати задачі в сфері початкової освіти, у професійно-педагогічній та науково-пошуковій діяльності вчителя дослідницького та інноваційного характеру.

№	Результати навчання	Компетентності
1	ПР 1: Критично осмислювати та інтегрувати знання про концептуальні засади, цілі, завдання, принципи функціонування освіти (в тому числі початкової) в Україні у перебігу розв'язання складних задач у широких мультидисциплінарних контекстах.	ЗК 1: Здатність до гнучкості мислення, його абстрактності та критичності, аналізу та синтезу. ЗК 2: Здатність до креативності та генерування нових ідей у професійно-педагогічній діяльності. ЗК 6: Здатність до здійснення педагогічної діяльності з розумінням її значущості для розвитку суспільства та врахуванням важливості свого впливу на вирішення соціальних проблем. СК 1: Здатність усвідомлювати концептуальні засади, цілі, завдання, принципи функціонування системи освіти, усвідомлювати та поцінювати взаємозалежність людей і систем у глобальному світі.
2	ПР 2: Спілкуватися академічною українською та іноземною мовами в усній та письмовій формах, використовувати комунікативні стратегії, формувати в учнів здатність до взаєморозуміння, міжособистісної взаємодії.	СК 2: Здатність спілкуватися академічною українською та іноземною мовами в усній та письмовій формах, використовувати різні стратегії комунікації, формувати спільноту учнів, у якій кожен відчуває себе її частиною.
3	ПР 3: Застосовувати інноваційні технології в навчанні освітніх галузей початкової школи в стандартних, нестандартних та невизначених ситуаціях.	СК 3: Здатність застосовувати інноваційні технології в навчанні освітніх галузей початкової школи в стандартних, нестандартних та невизначених ситуаціях.
4	ПР 7: Моделювати, створювати та підтримувати безпечне, ергономічне, інклюзивне освітнє середовище початкової школи.	СК 10: Здатність обирати оптимальні педагогічні технології з української та зарубіжної практики для роботи в умовах інклюзивного освітнього середовища з урахуванням принципів партнерства, дитиноцентризму та розвивального навчання.

III. Тематичний план освітнього компонента

На вивчення навчальної дисципліни відводиться 3 кредити ЄКТС 90 години.

№ з/п	Назви модулів і тем	Кількість годин (денна форма навчання)					Кількість годин (заочна форма навчання)					
		Аудиторні	Лекції	Практичні	Лабораторні	СРС	Аудиторні	Лекції	Практичні (семінарські)	Лабораторні	СРС	
Змістовий модуль 1. Формувальне оцінювання як інструмент підвищення якості освіти												
1	Тема 1.1. Формувальне оцінювання у сучасній системі оцінювання навчальних досягнень учнів	1	1	-	-	16	1	1	-	-	18	
2	Тема 1.2. Особливості процесу формувального оцінювання, умови його ефективної реалізації	3	1	2		16	2	1	1		18	
Змістовий модуль 2. Технологічний аспект формувального оцінювання в початковій освіті												
4	Тема 2.1. Формувальне	4	2	2	-	16	3	2	1	-	14	

	оцінювання як педагогічна технологія											
5	Тема 2.2. Техніки формувального оцінювання освітніх результатів молодших школярів	6	2	4	-	28	6	2	4	-	28	
Разом: 90 год.		14	6	8	-	76	12	6	6	-	78	

IV. Зміст освітнього компонента за модулями та темами

Змістовий модуль 1. Формувальне оцінювання як інструмент підвищення якості освіти

Тема 1.1. Формувальне оцінювання у сучасній системі оцінювання навчальних досягнень учнів

1. Концептуальні засади формувального оцінювання.
2. Нормативно-правові засади формувального оцінювання в НУШ
3. Сутнісні ознаки та принципи формувального оцінювання як «оцінювання для навчання».

Тема 1.2. Особливості процесу формувального оцінювання, умови його ефективної реалізації.

1. Цілепокладання у процесі формувального оцінювання: таксономія Б. Блума, її модернізація У. Андерсоном та Д. Кратволом.
2. Визначення критеріїв оцінювання: основні принципи. Алгоритм спільного з учнями вироблення критеріїв оцінювання.

Змістовий модуль 2. Технологічний аспект формувального оцінювання в початковій освіті

Тема 2.1. Формувальне оцінювання як педагогічна технологія.

1. Алгоритм діяльності вчителя, спрямований на організацію формувального оцінювання на уроках у початковій школі.
2. Зворотний зв'язок в оцінюванні для навчання
3. Принципи та форми самооцінювання і взаємооцінювання.

Тема 2.2. Техніки формувального оцінювання освітніх результатів молодших школярів

1. Особливості використання технік формувального оцінювання у 1-2 класах.
2. Техніки формувального оцінювання у 3-4 класах.
3. Формувальне оцінювання в умовах змішаного навчання: способи та засоби.

V. Завдання до самостійної роботи студентів та форми контролю за їх виконанням

№ з/п	Назви модулів і тем	Зміст завдань до СРС	Форма виконання/ звітності
1	Змістовий модуль 1. Формувальне оцінювання як інструмент підвищення якості освіти Тема 1.1. Формувальне оцінювання у сучасній системі оцінювання навчальних досягнень учнів	1. Напишіть есе «Оцінювання в моєму шкільному (студентському) житті» 2. Складіть порівняльну таблицю ознак формувального та підсумкового оцінювання 3. Проаналізуйте один з запропонованих нормативних документів щодо оцінювання, складіть на його основі картку-опору для вчителя	Есе, таблиця, картка-опора
2	Тема 1.2. Особливості процесу формувального оцінювання, умови його ефективної реалізації	1. Підготуйте презентацію на основі власного досвіду реалізації формувального оцінювання (або досвіду, який ви вивчили) 2. Визначте навчальні цілі та критерії оцінювання успішності навчання для поданих тем (або уроків) 3. Проаналізуйте поданий відеоурок з точки зору реалізації на ньому формувального оцінювання	Презентація Практичне завдання

3	Змістовий модуль 2. Технологічний аспект формувального оцінювання в початковій освіті Тема 2.1. Формувальне оцінювання як педагогічна технологія	1. Складіть декілька кейсів щодо використання формувального оцінювання в початковій школі на основі реальних ситуацій. 2. Доберіть та опишіть техніки (прийоми) для формування в учнів умінь самооцінювання (взаємооцінювання). 3. Підготуйте презентацію з прикладами використання різних технік зворотного зв'язку на уроках у початковій школі	Кейси Добірка технік Презентація
4	Тема 2.2. Техніки формувального оцінювання освітніх результатів молодших школярів	1. Розробіть листок самооцінювання роботи для учня (за поданою діагностувальною роботою для 2 класу та для 4 класу). 2. Проаналізуйте сервіси, що допомагають здійснювати формувальне оцінювання в умовах змішаного навчання	Листок самооцінювання Творче завдання

VI. Контроль якості знань студентів

6.1. *Форми і методи поточного контролю*

Форми поточного контролю: модульні контрольні роботи.

Методи поточного контролю: усне опитування, тестування, виконання практичних завдань.

6.2. *Форми і методи підсумкового контролю*

Залік

VII. Інформаційні джерела для вивчення курсу

1. Вілмут Дж. Оцінювання для навчання : навч. посіб. / за ред. І. Є. Булах, М. Р. Мруги. Київ : Майстер-клас, 2007. 170 с.

2. Кабан Л.В. Формувальне оцінювання навчальних досягнень учнів у Новій українській школі. Електронне фахове видання «Народна освіта». 2017. Випуск 1 (31). С. 88 – 95.

3. Локшина О.І. Інновації в оцінюванні навчальних досягнень учнів у шкільній освіті країн Європейського союзу. *Порівняльно-педагогічні студії*. 2009. №2. С. 107–113.

4. Морзе Н.В., Барна О.В., Вембер В.П. Формувальне оцінювання: від теорії до практики". *Інформатика та інформаційні технології в навчальних закладах*, 2013. № 6. С. 45-57.

5. Онопрієнко О.В. Формувальне оцінювання досягнень : сутність і методика застосування. *Український педагогічний журнал*. 2016. № 4. С. 36-42.

6. Основи педагогічного оцінювання. Ч. I. Теорія : навч.метод. та інформ.довід. м-ли для пед. працівників / Агрусті Г., Артемчук Л. М., Булах І. Є., та ін. Київ : Майстерклас, 2005. 94 с.

7. Стребна О.В. Формувальне оцінювання як засіб підтримки і розвитку здобувачів освіти початкової школи педагогічний альманах. 2020. Випуск 46. С. 70 – 79.

8. Фідкевич О.Л. Навчально-методичний посібник «Нова українська школа: теорія і праткика формувального оцінювання у 1–2 класах закладів загальної середньої освіти» / Фідкевич О., Бакуліна Н. Київ : Генеза, 2019. 64 с.

9. Фідкевич О.Л. Навчально-методичний посібник «Нова українська школа: теорія і праткика формувального оцінювання у 3–4 класах закладів загальної середньої освіти» / Фідкевич О., Богданець-Білокаленко Н. Київ : Генеза, 2020. 96 с.

10. Формувальне оцінювання в освітньому процесі початкової школи : навчально-методичний посібник. Видання 2-е, перероблене та доповнене / автори-укладачі : Н. Б. Ларіонова, Н. М. Стрельцова. Харків : Друкарня Мадрид, 2020. 83 с.

VIII. Інформація про викладача

Викладач	КОНДРАТЮК ОЛЕНА МИХАЙЛІВНА
Профіль викладача на сторінці кафедри/факультету	Доцент кафедри початкової освіти педагогічного факультету https://pf.npu.edu.ua/fakultet/struktura/kafedry/kafedra-pochatkovoi-osvity/pro-kafedru-pmpn#kondratiuk-om

Електронна адреса	o.m.kondratyuk@npu.edu.ua
Контактний телефон	м.т. +380674700440
Інформація про консультації	Консультації згідно визначеного графіку кафедри

ІХ. Організаційні вимоги з вивчення навчальної дисципліни

9.1. Політика щодо відвідування. Під час вивчення ОК здобувачі вищої освіти дотримуються вимог чинного законодавства України, Статуту УДУ імені М.П. Драгоманова (<https://npu.edu.ua/images/file/conf/2014/003456.pdf>) і Правил внутрішнього розпорядку УДУ імені М.П. Драгоманова (<https://npu.edu.ua/profkom-spivrobotnykiv?view=article&id=4480&catid=337>), відвідують заняття згідно розкладу, дотримуються етичних норм поведінки.

Усі учасники освітнього процесу дотримуються загальноприйнятих моральних принципів, правил поведінки та корпоративної культури; підтримувати атмосферу доброзичливості, відповідальності, порядності й толерантності. Відвідування занять з курсу є обов'язковим за визначеним деканатом розкладом. За об'єктивних причин (лікарняний, заява) заняття може бути відпрацьованим. Атмосфера на заняттях повинна бути творчою, відкритою до конструктивної критики. Недопустимі запізнення на заняття; списування.

Політика щодо дедлайнів і перескладання. Здобувачі вищої освіти можуть здійснювати перескладання результатів навчання ОК відповідно до положення «Порядок організації і проведення контролю та оцінювання знань студентів Національного педагогічного університету імені М.П. Драгоманова», «Порядок контролю якості знань студентів НПУ імені М.П. Драгоманова», «Положення про організацію освітнього процесу у НПУ імені М.П. Драгоманова» (<https://npu.edu.ua/nmc#normatyvno-pravova-baza>).

Правила виконання завдань ОК: практичні та самостійні завдання виконуються вчасно та здаються викладачу у визначені ним терміни. Роботи, що здаються з порушенням термінів без поважних причин, оцінюються нижчою оцінкою (75% від максимальної оцінки). У разі неатестації перескладання відбувається з дозволу деканату.

Політика щодо конфліктних ситуацій. Вирішення конфліктних ситуацій у ЗВО здійснюється відповідно до «Положення про врегулювання конфліктів у НПУ імені М.П. Драгоманова» (<https://npu.edu.ua/nmc#normatyvno-pravova-baza>). Між учасниками освітнього процесу здійснюється партнерська взаємодія, толерантність і повага до кожної особистості.

9.2. Політика щодо академічної доброчесності. Політика ОК ґрунтується на засадах Положення «Про академічну доброчесність у Національному педагогічному університеті імені М.П. Драгоманова» (<https://npu.edu.ua/nauka/antyplahiat/polozhennia-pro-vchenu-radu-2>). Викладач ознайомлює здобувача вищої освіти з правилами поведінки на заняттях, користуванням засобами електронного зв'язку, недопущенням академічного плагіату, фальсифікації, фабрикації, списування, акцентує увагу на заборону використання додаткових джерел інформації під час оцінювання знань, при використанні Інтернет ресурсів зазначається використане джерело. Під час навчання учасники освітнього процесу зобов'язані дотримуватися академічної доброчесності: етичних принципів та визначених законом правил, якими мають керуватися учасники освітнього процесу під час навчання, викладання та провадження наукової діяльності.

Дотримання академічної доброчесності здобувачами передбачає: самостійне виконання навчальних завдань, завдань поточного та підсумкового контролю (для осіб з особливим освітніми потребами ця вимога застосовується з урахуванням їх індивідуальних потреб і можливостей); посилення на джерела інформації у разі використання ідей, тверджень, відомостей; дотримання норм законодавства про авторське право; надання достовірної інформації про результати власної навчальної (наукової, творчої) діяльності.